

Schoolondersteuningsprofiel SOP

**Basisschool Oostelijke Eilanden
BOE**

Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

Een schoolondersteuningsprofiel is een wettelijk verplicht document waarin de school beschrijft hoe passend onderwijs wordt vormgegeven en wat de school op dat gebied te bieden heeft. Onze school hanteert een format voor het schoolondersteuningsprofiel dat de samenwerkende schoolbesturen van Amsterdam en Diemen hebben vastgesteld. De verantwoording van het schoolondersteuningsprofiel gebeurt in het jaarverslag van onze school en het bestuursverslag van de stichting.

U treft in dit schoolondersteuningsprofiel de volgende onderdelen aan:

Wat is een schoolondersteuningsprofiel?	2
A. Contactgegevens school	3
B. Onderwijskundig concept van de school	3
C. Ontwikkeling van passend onderwijs	5
D. Feiten en aantallen	6
E. Basisondersteuning op de BOE	7
F. Extra Ondersteuning	9
G. Grenzen aan het onderwijs	12
H. Ondersteuningsroute	13
I. Geschillen	17
J. Medezeggenschapsraad	19
Afkortingen	20

Dit schoolondersteuningsprofiel wordt jaarlijks bijgewerkt en voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. U vindt het schoolondersteuningsprofiel op onze website.

A. Contactgegevens school

Naam	Openbare Basisschool Oostelijke Eilanden
Straat + huisnummer	Kraijenhoffstraat 10
Postcode en plaats	1018 RK Amsterdam
Brinnummer	24DP
Telefoonnummer (algemeen)	020-6391045
E-mailadres (algemeen)	info@boe-amsterdam.nl

B. Onderwijskundig concept van de school

B1 Visie van stichting Openbaar Onderwijs aan de Amstel

Het belangrijkste gevolg van passend onderwijs is volgens onze stichting het kunnen omgaan met verschillen tussen kinderen. Ons onderwijs moet zo passend mogelijk zijn. Dat leidt tot het uitgangspunt om kinderen zoveel mogelijk in de gewone basisschool te willen begeleiden en zoveel mogelijk in de eigen klas, door de eigen leerkracht. Pas als dat echt niet kan, hebben scholen vormen van extra ondersteuning en pas als dat niet voldoende is, kan het speciaal (basis)onderwijs tijdelijk of permanent een uitkomst zijn.

Wat heeft uw kind nodig?

Passend onderwijs betekent ook dat we niet langer allerlei etiketten die in het verleden zijn bedacht centraal stellen, maar dat we de focus richten op wat het kind aan begeleiding van ons vraagt, wat het wel goed kan en wat dat voor ons onderwijs betekent. Het gaat om alle kinderen en niet alleen om de kinderen die 'ergens moeite mee hebben'. De onderwijsbehoeftes van alle kinderen wegen bij ons even zwaar. In het bijzonder willen we aangeven dat kinderen die makkelijk leren of hoogbegaafd zijn net zoveel recht hebben op bijzondere begeleiding als de kinderen die moeilijk leren. Dat betekent dat we altijd goed zullen afwegen of passend onderwijs voor het ene kind wel passend onderwijs is voor de andere kinderen. Die afweging zal bepalen of en hoe we een kind op onze school kunnen begeleiden.

Kans om kwaliteit te versterken

Wij zien passend onderwijs als een kans om onze kwaliteit te versterken en ons repertoire te verbreden. De ruimte die we binnen Amsterdam en van ons schoolbestuur krijgen, biedt mogelijkheden voor innovatie, creativiteit en ondernemerschap. Dat vraagt van ons een houding die gericht is op het per kind zoeken naar goede aanpakken en het uitproberen van mogelijke oplossingen. Elk teamlid zal het normaal moeten vinden om het eigen functioneren kritisch tegen het licht te houden en grenzen en mogelijkheden duidelijk aan te geven. Werken aan kwaliteit is bij ons altijd gericht op de complete ontwikkeling van een kind. Hoe laten we aantoonbaar zien dat we daarin van waarde zijn? Uitslagen op Cito-toetsen vormen daarbij slechts één van de indicatoren om dat vast te stellen.

Benutten van expertise

Wij geloven dat het met passend onderwijs tijd is geworden om, meer dan nu al gebeurt, gebruik te maken van de kennis en expertise binnen ons team, onze stichting, bij netwerken en kenniscentra. Daar moeten we de samenwerking gaan zoeken!

Uitdaging

Wij zien het als onze grootste uitdaging om het zo te organiseren dat we ook daadwerkelijk de tijd hebben om creatief en innovatief te zijn en van elkaar te leren. Wij willen dat kinderen en ouders voelen dat de schoolteams alles uit de kast halen voor de beste begeleiding van alle kinderen en daar zichtbaar lol in hebben.

B2 School specifieke visie

Op de Boe wordt ontwikkelingsgericht onderwijs gegeven. Hier leest u meer over in ons schoolplan en schoolgids.

Binnen de BOE wordt concreet gezocht naar manieren om de verschillen tussen kinderen op te vangen: door speciale opvang buiten de groep te zoeken en door vormen van ondersteuning binnen de groep. Verschillen tussen kinderen worden als uitgangspunt genomen en positief gewaardeerd. In dit document leest u hoe wij dit vormgeven.

C. Ontwikkeling van passend onderwijs

Op de BOE wordt het passend onderwijs in en buiten de groep vormgegeven. Buiten de klas worden de kinderen met een arrangement ondersteund door de Ondersteuner Passend Onderwijs (OPO). Zij begeleidt kinderen een periode of hun hele schoolloopbaan op sociaal- emotioneel en cognitief gebied, maximaal 1 uur individueel per week per kind.

Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, maar geen arrangement hebben, worden begeleid door een onderwijsassistent.

Ook zijn er kinderen die geen arrangement hebben, maar wel baat hebben bij deze vorm van ondersteuning. Doordat we deze begeleiding in huis hebben, kunnen we ook deze kinderen begeleiden.

Dit jaar zijn we gestart met een nieuwe intern begeleider voor de groepen 5-8. Zij is jarenlang werkzaam geweest in het speciaal onderwijs.

De OPO faciliteert stageplekken voor 3e jaars pedagogiek studenten van de HvA. Dit jaar moesten zij later starten in verband met de door corona aangepaste studieplanning. Gelukkig hebben we de ondersteuning kunnen continueren door een medewerker uitbreiding te geven.

Er zijn drie stagiaires vanaf februari betrokken bij de BOE. Hierdoor kon een groot aantal leerlingen passende ondersteuning krijgen.

Het was een roerig schooljaar met lange lockdowns. In februari gingen de scholen weer open. Helaas kreeg de Boe toen te maken met een grote corona uitbraak. Hierdoor was de school langer dicht.

De begeleiding vanuit passend onderwijs is zoveel mogelijk online verder gegaan, voor kinderen met en zonder arrangement. Daarin zijn een aantal zaken opgevallen:

- Het online onderwijs werd makkelijker opgepakt dan het jaar ervoor; ouders waren meer bekend met het inloggen en aanbod. En leerkrachten wisten beter hoe ze deze groep ouders moesten bereiken.
- Een aantal leerlingen met een arrangement bleek de ondersteuning thuis veel minder nodig te hebben.
- Hierin zagen we leerlingen die het lastig vinden om oogcontact te maken via de computer, en we zagen kinderen die zeer snel afgeleid waren en daardoor niet tot werken kwamen.
- Een verschuiving van ondersteuningsbehoeften bij leerlingen zonder arrangement. De kwetsbare leerling kwam meer in beeld.

Door twee wekelijkse afstemming tussen leerkrachten, intern begeleiders, de OPO en onderwijsassistent, is er ingespeeld op ondersteuningsbehoefte. De leerlingen die dat nodig hadden hebben online onderwijs/ begeleiding gekregen.

Ondanks de veranderingen heeft de praktische uitvoering van passend onderwijs zoveel mogelijk doorgang gevonden en is het in ontwikkeling gebleven.

D. Feiten en aantallen

D1. Uitstroom van aantal leerlingen naar speciaal basisonderwijs (SBO) /speciaal onderwijs (SO)

Aantal leerlingen naar	SCHOOLJAAR			
	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Speciaal basisonderwijs	1	1	1*	0
Speciaal onderwijs		1	2	4
Cluster 1	0	0	0	0
Cluster 2	0	0	0	0
Cluster 3	0	0	0	1
Cluster 4	0	1	2	3

*er is een toelaatbaarheidsverklaring SBO afgegeven, die uiteindelijk niet is ingezet, na overleg tussen ouders en school.

D2. Extra ondersteuning binnen de basisschool (aantallen)

Aantal leerlingen met een arrangement vanwege:	SCHOOLJAAR			
	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Cluster 1	0	0	0	0
Cluster 2	4/5	11	10	8
Cluster 3	2	5	5	3
Cluster 4	3	12	8	11
overige arrangementen	6	2	20	21
Groepsarrangementen			1*	
Ander arrangement (MB/HB of eigen leerlijn)	10		5	10
Ondersteuning door RT/onderwijsassistent		65	90**	75

Cluster 1: Visuele beperkingen, **cluster 2:** taalontwikkelingsstoornissen en/of auditieve beperkingen, **cluster 3:** Lichamelijke beperkingen, zeer moeilijke lerende kinderen, langdurig zieken of een combinatie daarvan, **cluster 4:** psychiatrische problematiek en/of gedragsproblematiek.

Meer- en Hoogbegaafdheid (MB/HB): kinderen die gebruik maken van de Day a Week School (DWS) en kinderen die met een gespecialiseerde leerkracht twee keer per week in een groepje werken. In met individueel arrangement zijn leerlingen met en zonder diagnose die van een arrangement gebruik maken. Deze leerlingen krijgen individuele begeleiding of in een klein groepje.

* begeleider passend onderwijs ingezet voor groepsarrangement groep 4 verbetering groepsklimaat.

** Werkdrukgeden ingezet op extra ondersteuning door RT/ onderwijsassistenten

E. Basisondersteuning op de BOE

Wat de school standaard verzorgt heet binnen passend onderwijs “basisondersteuning”. Hieronder valt het aanbod en begeleiding op drie niveaus van de leerkracht in de klas.

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe de inspectie hierover oordeelt, hoe de school er zelf tegenaan kijkt, hoe het personeel ingezet wordt en hoe de ondersteuning vormgegeven wordt.

E1 Basiskwaliteit: Beoordeling van de onderwijsinspectie

Algemeen	Voor leerlingen die extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband krijgen en voor één of meerdere vakgebieden op een lagere leerlijn werken, stelt de school ontwikkelingsperspectieven op. De kwaliteit hiervan is op orde. De school stelt een uitstroomperspectief op met einddoelen en daarvan afgeleid tussendoelen binnen een gepland leerstofaanbod.
Ontwikkelpunten	De school doet dit nog niet voor leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn en om die reden van de leerlijn afwijken.
Datum van vaststellen door inspectie 19 juni 2017	

Bij het huidige beleid worden er geen inspecties gehouden op schoolniveau, maar op bestuursniveau. Dit was de laatste beoordeling. (moet dit inspectierapport er nog?)

E2 Zelfbeoordeling: niveau van de basisondersteuning

	Omschrijving past bij de huidige situatie	In ontwikkeling beginfase	In ontwikkeling, volop mee bezig	Moet nog opgestart worden (komt in jaarplan)
De school monitort de leer- en sociaal/emotionele ontwikkeling van leerlingen gedurende de gehele schoolse periode.	x			
De school is in staat om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte op verschillende leergebieden en de leer- en sociaal/emotionele ontwikkeling vroegtijdig te signaleren.	x			
De school heeft goed bruikbare protocollen op het gebied van ernstige leesproblemen /dyslexie. De protocollen worden toegepast.	x			
De school heeft goed bruikbare protocollen op het gebied van ernstige reken- en wiskunde problemen/dyscalculie. De protocollen worden toegepast.				x

	Omschrijving past bij de huidige situatie	In ontwikkelings beginfase	In ontwikkeling, volop mee bezig	Moet nog opgestart worden (komt in jaarplan)
De school heeft goed bruikbare protocollen voor medisch handelen en veiligheid. De protocollen worden toegepast.	x			
De school heeft een heldere en adequate ondersteuningsstructuur binnen de school ingericht, herkenbaar voor medewerkers en ouders.	x			
De school is in staat om handelingsgericht te denken, te handelen, te arrangeren of te verwijzen waarbij het cyclisch proces van haalbare doelen stellen, planmatig uitvoeren en gerichte evaluatie centraal staat.	x			
De leerkrachten zijn in staat om de belemmerende en stimulerende factoren die van invloed zijn op de ontwikkeling van een leerling, te kunnen herkennen, maar vooral ook gebruiken om resultaatgericht ondersteuning te kunnen inzetten.			x	
De school is in staat om door vroegtijdige lichte ondersteuning in te zetten, sociaal emotionele problemen zo klein mogelijk te houden of zodanig te begeleiden dat zij kunnen blijven profiteren van het onderwijsaanbod.	x			
De school heeft goede samenwerkingsrelatie met ouders daar waar het leerlingen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte betreft.	x			
De school heeft een samenwerkingsrelatie met de voorschool, gericht op het realiseren van een doorgaande lijn en een warme overdracht van de leerlingen naar de basisschool.	x			
Bij uitstroom naar VO, tussentijdse uitstroom naar een andere basisschool of SBO/SO is er sprake van een zorgvuldige overdracht van de leerling (-gegevens) naar de andere school.	x			
De school werkt krachtig samen met ketenpartners, zoals jeugdhulpverlening, het S(B)O, e.a. om de leerlingen ondersteuning te bieden, waardoor zij zich kunnen blijven ontwikkelen.	x			

F. Extra Ondersteuning

Van extra ondersteuning spreken we als een leerling, naast de groepsleerkracht, ook nog door een andere professional wordt begeleid tijdens schooltijd. Op onze school maken we onderscheid in lichte extra ondersteuning en intensieve extra ondersteuning. Wanneer een leerling gebruik maakt van extra ondersteuning wordt er gestart met het opzetten van een groeidocument. Dit wordt toegelicht in de volgende paragrafen.

Allereerst een korte analyse van de omstandigheden op de BOE.

F1 Analyse stimulerende en belemmerende factoren

Omstandigheden	Stimulerende factoren	Belemmerende factoren
<i>Gebouw</i>	Warme uitstraling. Een paar extra ruimtes waardoor er ruimte is voor passend onderwijs.	De bovenverdieping van het hoofdgebouw is niet toegankelijk voor leerlingen met een rolstoel.
<i>Aandacht en tijd</i>	Ook de leerlingen met extra onderwijsbehoeften worden zoveel mogelijk meegenomen in de groepsaanpak. De leerkracht is de eerstverantwoordelijke voor de ondersteuning (zorg), ook voor de leerlingen met een handelingsplan, eigen leerlijn of een arrangement.	
<i>Schoolomgeving</i>	De school staat aan een groenstrook. De directe omgeving van de school biedt mogelijkheden om de echte wereld in school te halen.	Gevaarlijke oversteek tussen onze locaties.
<i>Leerling populatie</i>	Alle kinderen uit de buurt zijn welkom op school.	Gepolariseerde schoolpopulatie, dat wil zeggen dat er kinderen van ouders met een hoog opleidingsniveau en met een laag opleidingsniveau bij elkaar in de klas zitten.
<i>Teamfactoren</i>	Een actief en betrokken team. Bereid om energie en tijd te steken in het OGO onderwijs.	Afhankelijk van bereidheid van (nieuwe) leerkrachten om extra energie en tijd te steken in het ontwikkelen van hun eigen OGO vaardigheden.
<i>Leerkrachtfactoren</i>	Er zijn veel leerkrachten met extra specialismen.	Het verloop onder personeel maakt dat bijscholing steeds noodzakelijk is.
<i>Wijkgerichte samenwerking</i>	Dit is opnieuw opgestart. Dit zorgt voor verbreding van en scholing op aandachtspunten die spelen in de wijk.	Scholen van verschillende besturen in de directe omgeving van de school.

F2 Lichte extra ondersteuning

Wanneer het basisaanbod niet meer toereikend is kan er extra hulp ingezet worden.

Na overleg met de intern begeleider kan een leerling extra ondersteuning krijgen op verschillende gebieden.

Bij lichte ondersteuning valt te denken aan lees- en rekenondersteuning uitgevoerd door een onderwijsassistent onder supervisie van de leerkracht. Doel van de ondersteuning is dat de kinderen door intensieve begeleiding aansluiting houden met het onderwijs in de klas. De kinderen hebben individueel of in kleine groepjes één tot twee keer per week ondersteuning in of buiten de klas.

Voorbeelden van lichte ondersteuning.

- Pre- teaching en begeleide inoefening
- Ondersteuning op zorgniveau 3 vanuit het dyslexie-protocol (voor meer informatie, zie dyslexieprotocol)
- Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) aanbod kleuters
- Plusgroepjes en DWS
- Rots- en Water training

In sommige gevallen wordt gestart met het invullen van een groeidocument. In dit document wordt de ontwikkeling en begeleiding van een leerling zeer intensief gevolgd en vastgelegd. Dit document kan ook worden gebruikt voor het opstellen van een eigen leerlijn, en wordt, wanneer blijkt dat extra intensieve ondersteuning niet toereikend is, gebruikt voor het aanvragen voor plaatsing op het speciaal (basis) onderwijs.

F3 Intensieve extra ondersteuning (groeidocument verplicht)

Wanneer blijkt dat de lichte extra ondersteuning niet voldoende is, wordt na overleg met de intern begeleider en de ouders gestart met intensieve extra ondersteuning. Deze ondersteuning geldt voor kinderen die het zonder deze ondersteuning op de reguliere basisschool niet redden. Voor deze kinderen wordt een arrangement opgesteld, dat wordt opgenomen in het groeidocument.

De intensieve extra ondersteuning wordt uitgevoerd door de OPO, of door één van haar stagiaires onder haar supervisie, en wordt ingezet voor kinderen met gedrags-, sociaal-emotionele of intensieve cognitieve ondersteuningsbehoeften. Een arrangement kan van een korte periode tot een aantal jaren duren.

Ook maken we gebruik van externe specialisten voor bijvoorbeeld ondersteuning op sociaal- emotioneel gebied.

Wanneer blijkt dat de intensieve extra ondersteuning ook niet volstaat, wordt in overleg met ouders besloten het groeidocument te gebruiken voor de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV), die nodig is voor verwijzing naar het speciaal (basis) onderwijs.

F4 Vaste samenwerkingspartners van school en stichting

We hebben een samenwerking met Kentalis voor de ondersteuning voor Cluster 2, spraak-taalontwikkeling. Zij verzorgen de arrangementen voor de kinderen met een

taalontwikkelingsstoornis (TOS). Zij zijn drie en halve dag per week aanwezig en werken samen met de leerkrachten en intern begeleider.

OKT	de ouder- kind adviseur (OKA) van het OKT heeft een spreekuur voor ouders in de school en er is wekelijks overleg tussen IB-ers en OKA.
DWS	hoogbegaafde leerlingen kunnen vanaf groep 5 gebruik maken van de day a week school.
Leescentrum	leerlingen krijgen extra individuele hulp op technisch lezen en spellen.
Semmi	begeleiding en therapie. Vanuit sport en spel bieden zij trainingen aan leerlingen, die op school gegeven kunnen worden.
ABC	onderwijsadviseurs voor Amsterdam en omstreken. Het ABC voert op aanvraag van de school en ouders handelingsgerichte diagnostiek uit.
RID	gespecialiseerd in onderzoek en behandeling van dyslexie
Logopedie	er wordt in overleg met ouders contact onderhouden met diverse logopedie praktijken als leerlingen daar worden behandeld.
Fysiotherapie	Idem
Kentalis	begeleiding van leerlingen met een cluster 2 indicatie worden op school begeleid door Kentalis.
Chinski	begeleiding van leerlingen met dyslexie
Opvoedpoli	Wanneer een leerling in behandeling is, vinden er gesprekken plaats over de behandeling.
't Kabouterhuis	Onderwijs-zorg- arrangementen.
Arkin	Fijn Vrienden en Vrienden training.
Groei en Glunder	ondersteuning aan kinderen op school.
Zorgstudent	ondersteuning van leerlingen op gebied van gedrag.

G. Grenzen aan het onderwijs

School kan na een proces van handelingsgericht werken tot de conclusie komen dat er sprake is van handelingsverlegenheid. Dan is de grens bereikt. School moet dan wel aantonen dat in alle redelijkheid alles is geprobeerd, maar er onvoldoende effect zichtbaar is.

Grenzen worden bereikt als verschillende pogingen om extra ondersteuning te bieden niet hebben kunnen voorkomen dat de leerling het onderwijs in de klas ernstig verstoort en/of dat andere leerlingen zich niet veilig voelen. In geval van agressief gedrag volgen wij het protocol 'agressief gedrag'. Zie website (www.boe-amsterdam.nl)

Het kan ook zijn dat leerlingen individueel **langdurig meer dan 1 uur per week** begeleiding nodig hebben van iemand anders dan de groepsleerkracht. Dat is binnen het reguliere onderwijs niet mogelijk.

Omdat het schoolgebouw geen lift heeft, is het niet mogelijk om leerlingen aan te nemen met een fysieke beperking waardoor zij geen trap kunnen lopen.

H. Ondersteuningsroute

Fase 0: Vroegsignalering

1. De leerling is ingeloot. Er wordt informatie van de voorschool en/ of de crèche opgevraagd.
2. De nieuwe leerkracht nodigt ouders uit voor een intake gesprek.
3. Wanneer uit de informatie van de voorschool/ crèche en/ of ouders blijkt dat er bijzondere ondersteuning nodig is, wordt bekeken of en hoe dit op school te realiseren is. De school heeft daar 6 weken de tijd voor. De intern begeleider en de ondersteuner passend onderwijs worden hierbij betrokken door de leerkracht en de bouwcoördinator. De ontwikkeling wordt vastgelegd in het groeidocument. Hierin wordt vastgelegd welke vorm van ondersteuning het kind nodig heeft. Zie fase 1-4.
4. Wanneer blijkt dat de ondersteuning die nodig is op school niet gegeven kan worden, wordt het groeidocument in samenwerking met ouders opgestuurd naar het SWV voor een TLV voor plaatsing in het speciaal (basis) onderwijs.

Fase 1 : Lichte interventie binnen het normale klassenmanagement

1. Als een kind opvalt of achterblijft, gaat de leerkracht in eerste instantie inzetten op een aanpak binnen het groepsplan (remediëren of verrijken). Het gaat hier om een eenvoudige interventie waar nog geen verslag van gelegd hoeft te worden.
2. Als de aanpak niet het gewenste effect heeft, volgt fase 2.
3. Als de leerkracht inschat dat er sprake is van een 'ernstige situatie' wordt meteen opgeschaald naar fase 2.
4. Als een nieuw kind bijzondere ondersteuningsbehoefte heeft, schaalde de leerkracht meteen op naar fase 2 of zelfs 3. Bij twijfel schakelt de leerkracht de IB-er in.

Fase 2: Hulp van de intern begeleider en een individuele aanpak

1. In fase 2 kan de leerkracht het initiatief nemen om de ontwikkeling van een kind aan te kaarten, maar het initiatief kan ook door de intern begeleider genomen worden tijdens een groepsbespreking of observatie. De leerkracht neemt contact op met de IB-er en daarna met de ouders; de leerkracht heeft de regie. De leerkracht vertelt ouders over de stagnerende ontwikkeling en een plan de campagne.
2. Het kan zijn dat de leerkracht of IB-er en/of ouders inschatten dat onderzoek nodig is. Het kan ook voorkomen dat bekeken moet worden hoe de situatie afgestemd kan worden op onderzoeken die ouders hebben laten uitvoeren. Voor de school is het handelingsgerichte aspect van onderzoeken belangrijk. Zeker als er onduidelijkheid is over de ondersteuningsbehoefte kan een Handelingsgericht Observeren-traject overwogen worden (HGO) . Een HGO kan door de begeleider passend onderwijs (BPO) worden uitgevoerd, en in sommige gevallen ook door een IB-er.
3. Samen met de ouder(s) stelt de leerkracht een handelingsplan (HP) op, ook als er nog een onderzoek loopt. Ouders ondertekenen of geven hun akkoord (digitaal) aan dit HP. Het HP wordt na een vastgestelde tijd geëvalueerd met ouders en eventueel bijgesteld. De

- uitvoering van het HP gebeurt in principe door de groepsleerkracht zelf, maar hulp van onderwijsassistent, een collega- of gespecialiseerde leerkracht kan worden ingeschakeld.
4. Voor kinderen met dyslexie of rekenproblemen hanteren scholen de bestaande protocollen vanaf deze fase.
  5. Als het bijgestelde HP niet het gewenste effect heeft, legt de leerkracht uit aan de ouder(s) dat de ondersteuning moet worden opgeschaald naar fase 3 en dat een ondersteuningsteam noodzakelijk is.

Fase 3: Ondersteuningsteam

1. Als fase 3 start, organiseert de leerkracht een ondersteuningsteam. Afhankelijk van de ervaring van de leerkracht ondersteunt de IB-er daarbij. De samenstelling van het ondersteuningsteam kan per situatie verschillen, maar in ieder geval worden leerkracht, ouder(s), IB-er en directeur betrokken. In sommige situaties ligt het voor de hand dat de ouder- en kindadviseur, adviseur passend onderwijs of begeleider passend onderwijs deelneemt. Ook kan een deskundige uitgenodigd worden. Te denken valt aan steunpunt autisme, expertgroep leerlingen medische en/of motorische hulpvraag, psycholoog uit OKT, Viertaal Cluster 2, expertisecentrum Orion, deskundigen vanuit de zorg zoals psycholoog, behandelaar, logopedist, ergotherapeut, fysiotherapeut, casemanager van JBRA enz.
2. In deze fase wordt volgens individuele handelingsgerichte cyclus gewerkt. Wat is er aan de hand? Wie hebben invloed, ook onderling? Wat is ondernomen door school en door ouders? Wat werkt wel, wat werkt niet? Op de vraag wat er nodig is, wordt gekeken naar de ondersteuningsbehoefte van kind, ouder(s), groep en leerkracht. De analyse kan onder andere leiden tot:
  - Een nog niet uitgetroefde interventie in de basisondersteuning;
  - Aanvullend onderzoek;
  - Extra ondersteuning (onderwijsarrangement en/of zorgarrangement)
3. Als het ondersteuningsteam uitkomt op extra ondersteuning, wordt vastgesteld of een groeidocument gemaakt moet worden. Als dat zo is, begint de leerkracht met het groeidocument, evt. geholpen door de IB-er of begeleider passend onderwijs-er. De adviseur passend onderwijs ontvangt altijd een bericht over het groeidocument, zodat zij mee kan kijken. Voor sommige leerlingen is geen groeidocument nodig en dan volstaat een beschrijving van het groepsarrangement (voorbeeld zijn plusgroepen).
4. Het effect van de extra ondersteuning wordt na een vastgestelde periode besproken tijdens een bijeenkomst van het ondersteuningsteam.
5. Als blijkt dat het arrangement positief uitpakt, kan het ondersteuningsteam bepalen op welke wijze de ondersteuning wordt voortgezet of geleidelijk kan worden afgebouwd.
6. Als de extra ondersteuning niet het gewenste effect heeft gehad, bepaalt het ondersteuningsteam of een aanpassing en/of uitbreiding van het arrangement nodig is. Het kan ook zijn dat opschaling van het zorgarrangement nodig is.
7. Als de adviseur passend onderwijs en school vinden dat de grenzen van de school zijn bereikt en dat SO of SBO een betere onderwijssetting is, wordt opgeschaald naar de volgende fase. Dit standpunt wordt altijd in het ondersteuningsteam toegelicht en in het verslag vastgelegd.

Fase 4 Inschakelen samenwerkingsverband: mogelijke doorverwijzing naar het SBO of SO

1. In deze fase maakt de leerkracht het groeidocument in goed overleg met ouders gereed voor een aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring bij het samenwerkingsverband. De IB-er biedt hierbij ondersteuning. De leerkracht organiseert een overleg en benoemt daarin een termijn van twee weken waarbinnen ouders het groeidocument kunnen ondertekenen met behulp van het toestemmingsformulier. Als ouders binnen die termijn niet hebben ondertekend, nodigt school ze uit voor een gesprek om toch tot gezamenlijke ondertekening te komen (een op overeenstemming gericht gesprek). Van dit gesprek wordt verslag gelegd. Als ouders ondertekening blijven weigeren, wordt het groeidocument zonder handtekening opgestuurd.
2. Als de situatie onhoudbaar is in de klas, komt het ondersteuningsteam bijeen om een plan te maken voor de periode tot de reactie van het samenwerkingsverband binnen is. In dat plan wordt gekeken hoe het personeel van de school kan worden ingeschakeld en wat ouders kunnen doen. Zo kan bijvoorbeeld in gesprek met ouders en leerplicht overwogen worden om de leerling tijdelijk beperkt naar school te laten gaan.
3. De schoolleider kan via de adviseur passend onderwijs contact opnemen met het samenwerkingsverband over een spoedige overplaatsing. Dat kan als zij inschatten dat de leerling een gevaar is voor zichzelf en/of voor anderen. De situatie op school is onhoudbaar en handhaven op de school lijkt op het moment niet mogelijk, de leerling zit al thuis of dreigt thuis te komen te zitten;
4. Indien nodig kan school bij de afdeling beleid een aanvraag doen voor aanvullende bekostiging van de crisissituatie voor een periode van maximaal 8 weken. Doel van die aanvullende bekostiging is het beheersbaar en veilig houden van de situatie.
5. Het samenwerkingsverband buigt zich over de vraag of het reguliere onderwijs inderdaad niet meer toereikend is en of SBO of SO de geschikte setting is voor de leerling. Als het samenwerkingsverband op basis van het groeidocument en gesprekken met ouders en school oordeelt dat het S(B)O een betere onderwijssetting is, wordt een toelaatbaarheidsverklaring verstrekt.
6. Als het samenwerkingsverband oordeelt dat het regulier basisonderwijs de geschikte setting is, ligt de bal weer bij de school en schoolbestuur. De schooldirecteur zal, geholpen door de adviseur passend onderwijs, bekijken op welke wijze de leerling de passende begeleiding kan krijgen. Het is mogelijk dat dat op een andere basisschool binnen of buiten de stichting is. "Thuis nabij" is daarbij uitgangspunt.

Fase 5 Verwijzing naar SBO of SO

1. Als het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring afgeeft, heeft school de zorgplicht en dat houdt in dat de schoolleider of IB-er (geholpen door de adviseur passend onderwijs) op zoek gaat naar een geschikte school voor SO of SBO (afhankelijk van de toelaatbaarheidsverklaring) waarop de leerling geplaatst kan worden. Ouders mogen ook zelf zoeken, maar school heeft de verantwoordelijkheid voor het vinden van een geschikte school. De adviseur passend onderwijs wordt altijd op de hoogte gesteld.
2. De leerkracht organiseert een bijeenkomst van het ondersteuningsteam om de opties met ouders te bespreken. School kan de ouders helpen door samen deze school of meer scholen te gaan bezoeken.

3. Als ouders in dat gesprek aangeven dat ze hun kind niet willen plaatsen op een school voor SBO of SO, dan bespreekt de directeur met ouders en betreffende groepsleerkracht het voornemen om het bestuur te adviseren om over te gaan tot de verwijderingsprocedure. Dit moet opgenomen worden in het groeidocument. Na minimaal een week na deze aankondiging neemt het bestuur een definitief verwijderingsbesluit en verwoordt dit besluit in een brief aan de ouders waarin een redelijke datum is opgenomen waarop de leerling zal worden uitgeschreven. De leerplicht en de onderwijsinspectie krijgen een afschrift. Als die termijn is verstreken wordt de leerling uitgeschreven. Tussentijds kunnen ouders bezwaar maken tegen het verwijderingsbesluit, maar deze procedure heeft geen opschortende werking.
4. Als ouders hun kind wel op een SBO- of SO-school willen plaatsen, dan kunnen wachttijden een knelpunt vormen als de situatie onhoudbaar is in de klas. Op dat moment komt het ondersteuningsteam bijeen. Er wordt dan een plan gemaakt voor de periode tot er plaats is. In dat plan wordt gekeken hoe het personeel van de school kan worden ingeschakeld en wat ouders kunnen doen. Zo kan bijvoorbeeld in gesprek met ouders en leerplicht overwogen worden om de leerling tijdelijk beperkt naar school te laten gaan.

I. Geschillen

Inleiding

Ondanks de inspanningen van school en ouders om goed samen te werken, kan het zijn dat school en ouders niet meer op één lijn staan. In dit hoofdstuk beschrijven we wat dan de te nemen stappen zijn.

Klachtenafhandeling

Als ouders ontevreden zijn over de handelwijze van de school, bespreken zij dat eerst met het teamlid waar het om gaat. Als dat de onvrede niet wegneemt, gaan ouders naar de schooldirecteur. Als dat niet helpt, kunnen ouders een schriftelijke klacht indienen bij het bestuur. Op dat moment is de geldende klachtenprocedure van Openbaar Onderwijs aan de Amstel van toepassing. Ouders worden gehoord, school wordt gehoord, het bestuur formuleert standpunt en zoekt naar een oplossing. Ouders kunnen ook met hun onvrede naar de Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO).

Stagnerende samenwerking en het voorkomen van een escalerend conflict

Het kan ook zijn dat er sprake is van een stagnerende samenwerking tussen school en ouder(s) die nadelig is voor de begeleiding van het kind. Het kan bijvoorbeeld gaan om situatie waarin:

- ouders geen toestemming willen geven aan een onderzoekstraject dat de school noodzakelijk acht;
- ouders de school geen of slechts gedeeltelijk inzage geven in een onderzoeksrapport dat relevant is voor de begeleiding van het kind.
- ouders het niet eens zijn met een bepaalde ondersteuning die de school wil verzorgen of deze ondersteuning niet toereikend vinden;
- ouders het niet eens zijn met de manier waarop de school een onhoudbare situatie wil de-escaleren;
- ouders het niets eens zijn met de school om hun kind over te plaatsen naar een geschiktere school. (Dat kan een andere reguliere basisschool zijn of het speciaal (basis)onderwijs).

De-escaleren

Binnen onze stichting zijn wij erop gebrand om een 'dreigende escalatie' te voorkomen, omdat het belang van het kind in het geding is. We hanteren een procedure bestaande uit vier opschalende escalatiefases.

Fase 1: De schooldirecteur krijgt van de leerkracht en/of de ouder(s) te horen (of merkt) dat de samenwerking tussen leerkracht en ouder(s) stagneert en stelt vast dat de ontwikkeling van het kind door de situatie wordt bedreigd. Hij/zij treedt op als bemiddelaar en trekt in de meeste gevallen de situatie in een paar gesprekken weer vlot, zodat de begeleiding van het kind niet meer onder druk komt te staan. Als de situatie is opgelost wordt dit schriftelijk vastgelegd.

Fase 2: Ondanks de interventie van de directeur blijft de samenwerking stagneren. De schooldirecteur schakelt het schoolbestuur in die zelf kan bemiddelen. Een expert kan ingeschakeld worden als het vermoeden bestaat dat de ouder of één van de ouders lijdt aan een psychische aandoening waardoor ondersteuning in de communicatie nodig is. Overigens zal de school dan geruime tijd begeleid moeten worden in de gesprekken met deze ouder(s).

Fase 3: Als de bemiddeling onvoldoende effect heeft gehad op de samenwerking, vraagt het schoolbestuur aan ouders en school deel te nemen aan een mediationtraject met een externe mediator. Het schoolbestuur regelt en financiert die mediation. De inhoud van een mediation kan niet worden vastgelegd, maar de schooldirecteur kan wel vastleggen of het traject succesvol is verlopen.

Fase 4: Als ouders echt niet mee willen werken aan mediation of als mediation niet heeft geleid tot een goede samenwerking, zal het schoolbestuur bepalen hoe ernstig de situatie is voor het kind en voor de school. Als het schoolbestuur vaststelt dat de situatie aantoonbaar onwerkbaar is voor de school en/of de ontwikkeling van het kind ernstig wordt bedreigd, kan het bestuur het kind of de kinderen van deze ouders verwijderen, tenminste als een andere school bereid is gevonden de kinderen te plaatsen. Ouders kunnen bezwaar maken tegen het verwijderingsbesluit, maar dit heeft geen opschortende werking voor de verwijdering.

J. Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad heeft adviesrecht als het gaat om het schoolondersteuningsprofiel. Zij behandelen het SOP de eerstvolgende vergadering. Elk schooljaar moet dit schoolondersteuningsprofiel bijgewerkt worden. Elke bijgewerkte versie wordt ter advisering voorgelegd aan de medezeggenschapsraad.

De medezeggenschapsraad speelt geen rol bij geschillen. Geschillen worden in eerste instantie door de directeur behandeld en als ouders daar niet tevreden over zijn, gaat het geschil naar het schoolbestuur. De medezeggenschapsraad kan wel signalen die opgevangen worden, bespreken met de schooldirecteur.

Afkortingen

SOP	School ondersteuningsprofiel
OPO	Ondersteuner Passend Onderwijs
RT	Remedial Teacher
IB	Intern Begeleider
SBO	Speciaal basis onderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
MB/HB	Meer en hoogbegaafden
VVE	Vroeg en Voorschoolse Educatie
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
TOS	Taalontwikkelings stoornis
SWV	Samenwerkingsverband
HGO	Handelingsgericht observeren
BPO	Begeleider Passend Onderwijs
HP	Handelingsplan
OKT	Ouder Kind team
OKA	Ouder- Kind adviseur
DWS	Day a Week School
(I)HP	(individueel) handelings Plan

